

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodus Clara Et Facilis Vacandi Orationi mentali Atque Exercendi se cum fructu in præsentia Dei

Coloniæ Agrippinæ, 1687

Caput XXII. Examen conscientiaë.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46004](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46004)

lorum bonorum nos recipimus versu illo. *Quoniam Angelis suis mandavit de te & sequentibus.* Canticum *Nunc dimittis* mortis nostrae nobis memoriam refricat. Solemni ritu cantamus Antiphonam *Salve regina* vel *Regina caeli*, Sacratissimam Dei matrem orantes, ut filium suum dilectissimum nobis ex isto vitae hujus exitio commigrantibus exhibeat, dicendo: *Et Jesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exitium ostende.* Benedictionem à superiore accipimus, atque aqua lustrali conspergimur, ut armis istis propugnantibus adversum invisibilia inimicorum nostrorum insultus protegamur. Veruntamen majoris momenti magisque proficua nobis actio est examen conscientiae, quod hic à quibusdam, ab aliis ante dormitionem instituitur.

CAPUT XXII.

Examen conscientiae.

DIvinus Apostolus S. Paulus Author est, quod si nos metipso accuratè dijudicaremus, severam Dei judicium effugeremus.

1. Cor. II. 31. *Si, inquit, nosmetipso dijudicaremus, non utiq; judicaremur.* Si nos ipsi noxas nostras æquo supplicio castigaremus, timere porrò non haberemus, ut Deus illas ulciscatur, quoniam nemo bis punitur pro eodem delicto.

Hoc adversus nos ipsos judicium quovis vespere exercemus, atque in nos sententiam pronunciamus, ubi conscientiae examen instituimus. Cujus istud est emolumentum.

mentum, ut Religiosus, qui ipsum serio,
& non obiter & ex usu duntaxat, institue-
ret, citò perfectus evaderet. Etenim qua
ratione fieri posset, ut ubi quis imperfectio-
ni cupiam subjectum lese comperiret, ac
Deo quotidie fore promitteret, ut illam
corrigeret, quin insignem inde fructum re-
portaret? Quomodo imperfectio ista altio-
res radices ageret, si quis illam, qua pro-
portione nasceretur, extirparet? Quis im-
moderatæ cupiditati studeret, de qua usu ipso
futurum nosset, ut rubore suffunderetur,
& coram Deo ac iudice suo, cœnas daret?

*Exercitium istud quinque puncta
complectitur.*

Primum est, ut meminerimus strictissimæ
obligationis, quam contraximus cavendi pec-
cata, atque ne Deo displiceamus, post tota
tanta ab ipso percepta beneficia, veluti sunt
ista, quod in gente Christiana ex parentibus
nati sumus Catholicis, qui nos adeò studiosè
instituerunt atque educarunt: quod è mundo,
ubi nos ipsos perdituri eramus, educti fuen-
mus: quod actione quadam divina etiam
ipsum Angelorum meritum exuperante (si
sumus Sacerdotes) ad altare sacrum accedi-
mus: quod fortè eadem ipsa die per sacram
communione ad mensam cœlestem admissi
fuerimus: quod divina bonitate sumus hacten-
us conservati: quod gratia à Deo quadam
peculiari fuerimus cumulati.

Alterum est, ut cœli lumen imploremus,
quo illustrati noxas nostras agnoscamus.

Etenim

Etenim absque illo cor nostrum abyssus est, cuius fundum penetrare non possumus, v. luti Jeremias Propheta capite decimo septimo fidem facit, ubi ait: *pravum est cor hominis & inscrutabile, quis cognoscerit illud?* in conscientiis nostris plicaturæ ac latebræ sunt adeò obscuræ & absconditæ, ut Deus dicat seipsum usurum candela, ut illas visitet atque agnoscat, atque si ipse rei ipsius exitum, qualem vellet, habere non posset, quin mutuato hoc lumine uteretur: *Servator* ait, *Jerusalem in lucernis.* Quod si quod jubat Spiritus Sancti in conscientias nostras illapsum non fuerit, nunquam in ipsis deprehendemus millenas occultas cupiditates ex proprio amore profectas, millenas vanas complacentias, millena supervacanea desideria, millenas animi levitates, millenos motus exacerbationis, suspicionum, temerariorum judiciorum, proximi contemptus, neque alios innumeros defectus nostros, ad eum modum, quo pulveris nubeculam aut atomorum in cubiculo volitantium multitudinem non percipimus, nisi ubi sol radios suos per fenestram infundit. Elevatio animi eo fine elicitata ista erit: *Istam, ô Domine, gratiam reliquis superadde universis, quas à te quamplurimas percepi, ut queam intelligere, qua in re hodie tibi displicuerim, atque ne ullum peccatorum meorum oblivione relinquam, quin à te de illo veniam petam, ac pro eo satis tibi faciam.* Etenim quis obsecro est, ô mihi Deus, numerum suorum qui noverit peccato-

Jer. 17, 9.

Sophon. I.
12.

De
Oratio

catorum ? Tu solus es , qui cordis mei ,,
intima penetras , atque illa potes facere ut ,,
cognoscam.

Tertium , quod fieri in examine debet , est
studiosa disquisitio delictorum cogitationi-
bus , verbis , operibus & omissionibus ad-
missorum. Peccata quidem paulò notabi-
liora , ob eorum materiam , quasque infide-
litate & contra conscientiarum nostrarum ,
quod revera jam adest , lumen noxas com-
mittimus , nullo omninò negotio cognosce-
mus. Ad reliqua verò , quæ ex ignorantia
sive ex subreptione admittuntur , quod atti-
net , illa cognoscere poterimus : Primò ex-
aminando nos circa vitium , quod amplius
ingenitum nobis esse non ignoramus , & à
quo frequentius impugnari solemus , putà va-
næ gloriæ , loquacitatis , iracundiæ sive indi-
gnationis , tristitiæ , in precibus aliisve exerci-
tiis (spiritualibus ignaviæ , &c.

Ad hæc in memoriam reducere debemus,

1. Loca , in quibus fuimus.
2. Homines , quibuscum conversati fuimus.
3. Actiones , quas de hora in horam à primo
diluculo fecimus.
4. Utrum illas cum omnibus requisitis per-
fecerimus circumstantiis.
5. Qua ratione linguâ , oculis ac reliquis no-
stris sensibus usi fuimus.
6. Utrum cum aliqua sensualitate , vel extra
horas consuetas aut Refectorium comederi-
mus ac biberimus.
7. Utrum interiùs in præsentia Dei semper
extiterimus,

8. Utrum

8. Utrum opus quoddam ab obedientia nobis injunctum omiserimus.

9. Utrum aliquas declinaverimus mortificationum occasiones,

10. Utrum in re quapiam deliquerimus contra charitatem,

11. Quomodo divinum officium, sacrum, aliasque res ad Dei cultum, ac Religionis virtutem pertinentes expleverimus.

12. Utrum aliquid admiserimus, quo proximo offendiculo, sæcularibus scandalo aut fratribus nostris perverso fuerimus exemplo.

Quartum punctum est actus contritionis, hac aut alia haud abſimili elicti ratione:

„ Dominus meus ac Deus meus, veniam te
 „ oro meæ nimæ ingritudinis, qua pro gra-
 „ tiis à divina Majestate tua mihi collatis tibi
 „ præter offensas & ignominias nihil retulibui.
 „ Mei continuò tu recordaris, ac tui identi-
 „ dem ego oblivifcor. Tu me amore proſe-
 „ queris, & ego amorem hunc tuum, uti de-
 „ berem, non agnosco, quin potius incessanter
 „ te offendo. Prò me infelicem & infide-
 „ lem peccatorem! quis me tot ac tantis im-
 „ becillitatibus atque ista corruptione libera-
 „ bit? Ad alium neminem, præter te ipsum,
 „ mi Deus, cujus misericordiarum non est
 „ numerus, confugere possum aut debeo. Ve-
 „ rùm toties in hujusmodi tu materia mihi
 „ ignovisti, ut jam coram tua divina Majesta-
 „ te comparere erubescam. Nihilominus
 „ in illa, Domine, de bonitate tua, quæ ad
 „ ignoscendum copiosior est, quàm sit mea in
 „ te offendendo perversitas, fiducia omnia pec-

De
Oratio

pecca
male
forna
comb
næpu
perda
lis, E
mea
nitate
dolec
odio
execr
quale
jestat
ergo,
miser
nem
effud
te ob
Q
prop
Hoc
ctus
quod
posit
ne it
mur
E
mus
cora
Qua
mag
re e
excu

peccata, veluti totidem ramos, & veteris
 maledicti ac pestiferi trunci surculos in tuæ
 fornacem misericordiæ conjicio, ut illic
 comburantur ac destruantur, aut veluti are-
 næ pugillum in immensum oceanum, ut ibi
 perdantur atque oblivioni tradantur. De il-
 lis, Domine, & aliis quæ unquam tota vita
 mea admisi, postquam tot gratis à tua bo-
 nitate cumulatus fuisset, ex intimo corde
 doleo. Illa odio prosequor, veluti & tu
 odio habes. Illa quantum tibi displicent,
 execror ac detestor. Optarem omninò æ-
 qualem magnitudini offensæ altissimæ Ma-
 jestatis tuæ habere contitionem. Ignosce
 ergo, Domine, ignosce, per tuam infinitam
 misericordiam, per pretiosissimum sangui-
 nem, quem unigenitus tuus filius pro me
 effudit, ac per merita Gloriosissimæ Virginis
 te obsecro & obtestor. Amen.

Quintum ac postremum punctum est boni
 propositi emendandi delicta, quæ agnovimus.
 Hoc in puncto totus consistit examinis fru-
 ctus; parùm enim omninò prodesset nobis,
 quòd noxas nostras agnovissemus, nisi
 posita securi ad radicem illas reseccare, atque
 ne in illas relaberemur, cavere conmittere-
 mur.

Earum deformitatem apertius agnosce-
 mus, si illas non tanquam à nobis, sed ab alio
 coram nobis admissas consideraverimus.
 Quæ enim nos ipsi facimus, facile ex
 magno, quo nos ipsos prosequimur, amo-
 re excusamus; & liberrimè & absque ulla
 excusatione noxas condemnamus, ab aliis

Hic quas

quas admitti videmus. Sedenim perspicuum est, ea, quæ in aliis culpamus, in nobis ipsis haud minus esse vituperanda & accusanda.

Illas ut corrigamus utilissimum est, ut earum causam penetremus, & veram earum scaturiginem agnoscamus, remedium ut adhibeamus. Adhæc prævideamus oportet, quæ deinceps occurrere nobis poterunt relabendi occasiones, omninoque in illis nobis advigilare constituamus.

CAPUT XXIII.

De Dormitione.

Directio Complectitur actus fidei, spei, Charitatis, gratiarum actionis, oblationis ac petitionum, secundum actum contritionis, quem in examine elicuimus, ad similitudinem eorum, quos moribundi ut eliciant, admovere solemus. Formulam en adjungo.

» Domine Deus meus misera corporum
 » nostrorum in hac vita conditio & obedientia
 » me astringunt, ut cubitum eam, & somno
 » ac quieti me tradam. Opto, mi Deus, ut
 » somnus hic meus tibi sit acceptus in unione
 » illius, quem capiebat Dominus noster
 » Christus Jesus, in terris dum ageret, vi quo-
 » que affectionis illius, qua teneor impræ-
 » sentiarum, te laudandi, teque amandi toties
 » quoties respirabo

Actus fidei.

Te agnosco, te confiteor, teque Deum
 meum